С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Надя Георгиева Бояджиева**,** доктор на юридическите науки в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Международно право и международни отношения“

член на Научно жури в процедура за защита на дисертационен труд на тема:

„ВЛИЯНИЕТО НА „ЗЕЛЕНИЯ ПАКТ“ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГЕТИКАТА
ВЪРХУ НАЦИОНАЛНОТО ЕКОЛОГИЧНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

в Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6. Право

Докторска програма: „Международно право и международни отношения“

Автор: **Георги Георгиев Стоев**

Научен ръководител: **доц. д-р Тодор Кобуров** от Института за държавата и правото при Българска академия на науките

1. Представяне на процедурата и на докторанта

1.1.Представяне на процедурата

Назначена съм за член на Научно жури със Заповед № РД-09-17/30.01.2026 г. на Директора на Института за държавата и правото /ИДП/ при Българската академия на науките /БАН/ за утвърждаване на научно жури за провеждане на открито заседание за защита на дисертационен труд на Георги Георгиев Стоев. Кандидатът е докторант в редовна форма на обучение в Секция "Международноправни науки" в ИДП при БАН.

В рамките на законовия срок са представени изискуемите документи: дисертационен труд, автореферат, автобиография, нотариално заверена диплома и нотариално заверено Удостоверение за признаване на диплома, заповед за зачисляване в докторантура и заповед за отчисляване, протоколи от положени изпити по време на докторантурата /3 бр./, списък с публикувани трудове /5 бр./, резюме на дисертационния труд на английски език, списък на приносите на дисертацията, Справка за получените през 2021 - 2024 г. кредити по време на обучението като редовен докторант в ИДП при БАН, Декларация за оригиналност (по чл. 27, ал. 2 от ПП ЗРАСРБ) и др.

Няма наличие на плагиатство в труда. Покрити са минималните национални изисквания по чл.2б от ЗРАСРБ за научна област 3.Стопански, социални и правни науки, Професионално направление 3.6. Право /видно от приложената „Справка за получените през 2021 - 2024 г. кредити по време на обучението като редовен докторант в ИДП при БАН“/.

1.2. Представяне на докторанта

Докторантът е придобил магистърска степен по „Международни отношения“ в престижния Университет Париж II през 2012-2013 г. Георги Стоев е зачислен със Заповед №РД–09–18 от 29.01.2021 г. в редовна форма на обучение в ИДП–БАН и е отчислен със Заповед № РД-09-13 от 29.01.2025 г., с право на защита. По време на обучението като редовен докторант той изпълнява с отлични резултати образователната програма. Полага с отличен успех задължителните изпити. Преминава специализирани курсове в областта на дисертацията и получава сертификати и допълнителна квалификация. Той изпълнява научната програма като участва в редица академични форуми в областта на докторантурата, където изнася доклади и лекции. Резултат от неговите участия в различни форуми са научните статии по темата на дисертацията /6 бр./. Общият брой набрани кредити по време на обучението /386 кредита/ позволява да се даде отлична оценка на показаните резултати.

2. Характеристика на дисертационния труд и на автореферата

Дисертацията е с общ обем от 204 стандартни машинописни страници и включва: съдържание, списък на използваните съкращения, въведение, три глави, заключение, библиография /8 стр./, списък на научни и приложни приноси, декларация за оригиналност. Всяка от главите е разделена на еднакъв брой раздели /3/ и съдържа заключение с бележки de lege ferenda. Избраната структура на дисертацията е класическа и стройна. Обектът, предметът и методите на изследване са формулирани ясно. Отделните глави са взаимно свързани и подчинени на изследването на основната цел на дисертацията.

Темата на дисертацията е актуална, динамична, тя засяга както ЕС, така и Република България. Обектът е ясно дефиниран като изследване на „правното регулиране на взаимоотношенията между правото на ЕС и националното право в сферата на енергийната и екологична политика съобразно обявения от европейската комисия в края на 2019 г. „Зелен пакт“ на ЕС“ /стр.9 от автореферата/. Във Въведението е посочена актуалността и сложността на темата, която произтича от динамиката на геополитическите и други фактори в международната среда. Аргументирана е необходимостта от научната й разработка, посочени

са изчерпателно използваните научни методи и е представено в достатъчно степен съдържанието на трите глави на дисертацията.

В труда са използвани подходящи методи от юридическата наука и други научни области. Те са ясно изведени в автореферата, а техният избор е добре аргументиран. Използваната методология и привличането на богата гама от научна литература и други източници на различни езици позволяват на г-н Стоев да изследва многопластово въпроси на международното и националното екологично право и тяхното взаимодействие в избраната от него сфера – енергетиката.

Той не се ограничава само със задълбочено, теоретично и фактологически издържан анализ, но предлага интересни разсъждения и предложения de lege ferenda по отношение на всички въпроси, които изследва в труда си.

В отделните глави и в Заключението са предложени самостоятелни обобщения и изводи, които са ясно формулирани. В Заключението авторът представя изводи, които съдържат също теоретичен и практико-приложен елемент.

Авторефератът е представен на български език в обем 35 страници, от които на 6 страници са посочени научните и приложните приноси на дисертацията, формулирани от автора, заглавията на публикациите по темата на дисертацията (общо 6, 1 стр.). В този вид авторефератът отговаря на изискванията и коректно отразява съдържанието и приносите на дисертационния труд.

Не са представени за оценка копия от научните публикации, поради което не мога да се произнеса относно тяхната научна стойност, но ги приемам като знак за траен научен интерес в областта на докторантурата.

3.Оценка на приносите на дисертационния труд

Приемам по-голямата част от заявените от автора научни и приложни приноси. Те са посочени добросъвестно. Като имам предвид ограниченията на обема на становището, тук ще обърна внимание на някои научно-приложни приноси на труда, без изброяването да е изчерпателно:

– Дисертационният труд представлява всеобхватно, многоаспектно научно изследване на въпроса как „Зеленият пакт“ на ЕС се отразява върху националното екологично законодателство и неговото влияние върху националната енергийна политика с акцент в областта на енергетиката. Такова оригинално не само по своя замисъл, но и като

подход и реализация изследване е ценно и несъмнено обогатява специализираната литература със съвременен прочит и критичен анализ.

- Важен теоретичен принос представлява изследването на стратегическите възможности, които географското положение и ресурсите предоставят на България и конкретно изключителната икономическа зона и континенталния шелф на Черно море.
- Интерес представлява и акцентът поставен върху очертаването на потенциала за енергийно развитие и диверсификация на източниците, използването на иновативни технологии и др., което да гарантира както енергийната национална сигурност на България, така и нивото на енергийна сигурност на равнище ЕС.
- Особен интерес представлява изследването на ролята на атомната енергия в цялостната концепция на ЕС за посоката на неутралност по отношение на климата. Като не се съгласява с възприетата от ЕС политика за стимулиране на възобновяемата енергия, авторът предлага конкретни решения /използването на атомната енергия, хидрогенните системи и др. технологии/, които да бъдат приложени в дългосрочен план с цел осигуряване на стабилността.
- Приемам за особено важни предложенията de lege ferenda относно екологичната политика на България, която според г-н Стоев трябва да възприеме всеобхватна, консенсусна и дългосрочна енергийна стратегия в пълно съответствие с националните интереси.
- Поощрение заслужава изследването на въпроса доколко „Зеленият пакт“ на ЕС е в състояние да отговори на предизвикателствата и сътресенията от съвременната динамична международна среда и което е също важно: поставянето на този въпрос не само в икономически аспект, но и в аспекта на енергийната и обществената сигурност, на равнище въздействие върху благосъстоянието на обществата в ЕИ, в контекста и на зачитането на правата на гражданите на ЕС.

4. Присъствие на автора.

Прави впечатление активното участие на автора, който предлага самостоятелни анализи и обобщения. Към всяка глава са изведени основните изводи и заключения, направени въз основа на анализираните въпроси в нея. В Заключението г-н Стоев предлага аргументирани и ясно формулирани изводи.

Авторовото присъствие е осезаемо, то категорично присъства в цялата дисертация. Така например, докторантът не само изследва прилагането на европейското законодателство

след приемането на „Зеления пакт“ на ЕС, но критично посочва съществени пропуски на тази стратегия на ЕС и предлага решения.

Посочените и други достойнства на изследването ми позволяват да заключа, че дисертационният труд е свидетелство за отлична теоретична подготовка в областта на докторантурата, за безспорни умения на докторанта да интерпретира сложни въпроси от областта на международното право и правото на ЕС, както и от областта на националното екологично право и на международните отношения.

В обобщение, изследването се отличава с оригинален авторски подход към избраната тема, а теоретичните приноси обогатяват правната теория.

5. Бележки и препоръки

Избраната тема предполага възможност за оригинален подход при избора на научно-изследователските задачи, както и разнообразие на използваните методи на изследване. Такава тема е предизвикателство за всеки млад учен, който в стремежа си да представи своите идеи и разсъждения, понякога включва и въпроси, които са в голяма степен разработени. Към тях можем да отнесем и отделеното специално внимание на анализа на принципите на екологичното право на ЕС и значението им за хармонизацията на различните законодателства. Тази теоретична част е важна, но не бих я отнесла към приносите, които са посочени от автора.

Критичните бележки не оказват влияние върху достойнствата и приносите на труда.

Пожелавам на автора да продължи своите научни изследвания и да публикува книга, с което неговите важни научни и научно-приложни резултати да бъдат използвани от широк кръг интересуващи се.

6. Заключение

Гореизложеното ми дава основание да заключа, че дисертационният труд отговаря на всички изисквания и представя научни и научно-приложни резултати, които са принос в развитието на правната наука.

Убедено ще гласувам <u>положително</u> и призовавам почитаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на Георги Георгиев Стоев в: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Международно право и международни отношения“.

Гр. София, 16 март 2026 г. Изготвил становището:

/проф. д. ю. н. Надя Георгиева Бояджиева/

O P I N I O N

by Prof. Dr. Nadia Georgieva Boyadjieva, Doctor of Juridical Sciences in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. Law,

Doctoral Programme "International Law and International Relations"

member of the Scientific jury in the procedure for the defense of a doctoral thesis on the topic:

" THE IMPACT OF THE EUROPEAN GREEN DEAL IN THE FIELD OF ENERGY ON THE NATIONAL ENVIRONMENTAL LEGISLATION "

for the acquisition of an educational and scientific degree of "Doctor" in

Field of higher education: 3. Social, Economic and Legal Sciences

Professional field: 3.6 Law

Doctoral Programme: "International Law and international Relations"

Author: **Georgi Georgiev Stoev**

Supervisor: **Assoc. Prof. Dr. Todor Kobourov** from the Institute for the State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences

1. Presentation of the Procedure and the Doctoral Candidate.

1.1. Presentation of the Procedure.

I have been appointed as a member of the Scientific Jury by Order No. RD-09-17/ 30. 01.2026 issued by the Director of the Institute of State and Law (ISL) at the Bulgarian Academy of Sciences (BAS) for the approval of a scientific jury to conduct an open session for the defense of the dissertation of Georgi Georgiev Stoev. The candidate is a full-time doctoral student in the "International Legal Sciences" Section at the State and Law Institute (SLI) of the BAS.

The required documents and materials were submitted within the statutory deadline: statement of intent to defend the dissertation, the dissertation itself, an abstract of the dissertation, a curriculum vitae, a notarized copy of diploma and a notarized Certificate of Recognition of a Degree, an order of enrollment in the doctoral program and an order for withdrawal from the program, three protocols of exams taken during the doctoral program, a list with published works (5 pieces) , a summary of the dissertation in English, a list of the dissertation's accomplishments, a statement of credits earned during the 2021–2024 academic years while pursuing a full-time doctoral program at the Institute of the State and Law at BAS, a Declaration on Originality (pursuant to Article 27, Paragraph 2 of the

Regulations for the Implementation of the Law on on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria), and others.

There is no evidence of academic misconduct in the doctoral dissertation. The minimum national requirements under Article 2b of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) for scientific field 3. Economic, Social, and Legal Sciences, professional field 3.6. Law /as evidenced from the attached "Report on credits earned during 2021–2024 while pursuing full-time doctoral education at the Institute of the State and Law at the BAS"/.

1.2. Presentation of the Doctoral Student.

Georgi Stoev was admitted to full-time study at the Institute of the State and Law of the Bulgarian Academy of Sciences (BAS) by Order No. RD–09–18 of January 29, 2021, and was dismissed by Order No. RD–09–13 of January 29, 2025, with the right to defend his doctoral thesis. The PhD student earned a Master's degree in "International Relations" from the esteemed University of Paris II in 2012–2013. During study as a full-time PhD student, he has completed the educational program with outstanding results. He successfully passed the compulsory exams with excellent grades.

He also completed specialization courses in the field of his doctoral thesis and received certifications and additional qualifications. He completed the academic component of the program by taking part in a number of academic forums in the field of his doctoral programme, where he was a presenter and lecturer. His involvement in various academic forums has also resulted in the publication of six research papers on the topic of his dissertation.

The total credits earned during his course of study (total of 386 credits) qualify him for an excellent evaluation of his academic performance as a doctoral student.

2. Description of the Dissertation and the Author's Abstract.

The dissertation has a total length of 204 standard typewritten pages and includes: a table of contents, a list of abbreviations, an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography (8 pages), a list of scientific and applied contributions, and a declaration of originality. Each chapter is divided into an equal number of sections (3) and contains a conclusion with notes de lege ferenda. The chosen structure of the dissertation is classical and coherent. The object, subject, and research methods are clearly formulated. The individual chapters are interrelated and serve the main objective of the dissertation.

The topic of the dissertation is both timely and dynamic, touching on both the EU and the Republic of Bulgaria. The topic is clearly defined as an examination of "the legal regulation of the relationship between EU law and national law in the field of energy and environmental policy in accordance with the EU's 'Green Deal' announced by the European Commission at the end of 2019" (p. 9 of the author's Abstract).

The Introduction highlights the importance and complexity of the topic, which derives from the dynamics of geopolical and other factors in the global environment. The necessity of its scientific study is justified, the research methods are exhaustively listed, and the content of the three chapters of the dissertation is described in reasonable detail.

The study makes use of appropriate methods from legal science and other academic fields. These are clearly outlined in the author's abstract, with their selection being well-reasoned. The methodology used and the rich array of scholarly literature and various sources in different languages enable Mr. Stoev to conduct a multi-layered examination of questions of international and national environmental law and their relation to the field he selected — energy. He does not limit himself to an insightful, theoretically and factually sound analysis, but provides interesting considerations and proposals de lege ferenda on all the issues he examines in the thesis.

The three Chapters and the Conclusion contain separate summaries that are clearly articulated. In the Conclusion, the author offers findings that also contain theoretical and practice-oriented elements.

The author's abstract is presented in Bulgarian and is thirty-five pages long; six of these pages outline the theoretical and practical contributions of the thesis as formulated by the author, along with a list of publications on the thesis topic (six in total, on one page). In this sense, the author's abstract meets all requirements and accurately reflects the contents and contributions of his dissertation.

Due to the fact that copies of the scientific publications were not submitted for evaluation, I am unable to assess their academic value; nevertheless, I accept them as an indicator of sustained academic engagement in the field of the doctoral program.

3. Evaluation of the Contributions of the Dissertation.

– This dissertation presents a comprehensive, multifaceted scientific study of how the EU's "Green Deal" impacts Bulgaria's national environmental legislation and its influence on national energy policy, with a particular focus on the area of energy. Such a valuable study, which is original not only in its conception but also in its approach and implementation,

unquestionably enriches the specialised literature with a modern interpretation and analytical critique.

- An essential theoretical contribution is the study of the opportunities that Bulgaria's geographical position and resources offer, specifically its exclusive economic zone and the Black Sea continental shelf.
- Of particular interest is the emphasis on outlining the country's potential for energy growth and diversification of supply sources, the use innovative technologies, and other measures to strengthen both national energy security in Bulgaria and energy stability at the European Union level.
- Of especial interest is the study of the role of nuclear power in the EU's overall concept for climate neutrality. Dissenting from the EU's adopted renewable energy promotion policy, the study proposes specific solutions (the use of nuclear energy, hydrogens systems, and more) to be implemented in a long-term plan to guarantee stability.
- I find the de lege ferenda proposals regarding Bulgaria's environmental policy to be of particular importance; Mr. Stoev states that Bulgaria should adopt a comprehensive, consensus-based and sustainable energy policy that is closely tailored to the country's national interest.
- The study of the question of the extent to which the EU's Green Deal is equipped to respond to the changes and challenges of the current dynamic global environment deserves recognition, and, just as importantly: to address this issue not solely from an economic perspective, but also from the perspective of energy and societal security, in relation to its impact on people's well-being, and also in the context of the respect for the rights of all citizens of the EU.

4. Assessment of the Author's Presence.

The author's active participation is impressive, as he provides independent analysis and summaries. Each chapter concludes with key findings and observations based on the issues analyzed therein. In the "Conclusion," Mr. Stoev presents clear and well-reasoned conclusions.

The author's involvement is palpable; it is clearly noticeable throughout the whole dissertation. For instance, the doctoral candidate not only explores the application of European legislation following adoption of the EU's "Green Deal," but also critically outlines significant shortcomings in this strategy and proposes solutions.

The above-mentioned and other merits of the study allow me to conclude that the thesis is evidence of excellent theoretical preparedness in the field of the doctoral programme, and indisputable skills on the part of the doctoral candidate to interpret complex issues in the field of international law and EU law, as well as in the field of national environmental law and international relations.

In summary, the study is noteworthy for its original authorial approach to the chosen topic, and the author's theoretical contributions enrich legal theory.

5. Comments and Recommendations.

The chosen theme allows for an original perspective in the selection of research tasks, as well as a variety of the research methods employed. Such a theme is a challenge for any young scholar who, in their effort to present their ideas and arguments, sometimes addresses issues that have largely been explored.

We can refer to the special attention given to the analysis of the principles of EU environmental law and their significance for the harmonization of various legislations. This theoretical section is important, but I will not include it among the achievements mentioned by the author.

The criticisms do not detract from the merit and contributions of the thesis. I wish the author continued success in his scholarly research and encourage him to publish a book so that his valuable academic and applied research findings may be accessible to a wider audience.

6. Conclusion.

The aforesaid gives me grounds to state that the dissertation meets all the requirements and presents scholarly and applied research results that constitute a contribution to the advancement of legal science.

I will confidently vote <u>in favor</u> and call upon the esteemed members of the Academic Jury to award the educational and scientific degree of "Doctor" to Georgi Georgiev Stoev in the field of higher education 3. Social, Economic, and Legal Sciences, professional field 3.6. Law, Doctoral Programme "International Law and International Relations."

Sofia, 16 March 2026

Opinion prepared by:

/Prof. Dr. Nadia Georgieva Boyadjieva, D.Sc. in Law/